

Information till Förmyndare i Tingsryds kommun

Den som är under 18 år är omyndig. Alla omyndiga personer ska ha en vårdnadshavare och en förmyndare. Normalt är det barnets föräldrar som är både vårdnadshavare och förmyndare till barnet, men i vissa fall kan en annan person utses som vårdnadshavare eller förmyndare.

En vårdnadshavare ansvarar för barnets personliga förhållanden och ska se till att barnets behov av omvårdnad, trygghet och god fostran blir tillgodosett.

En förmyndare förvaltar barnets egendom och företräder barnet i ekonomiska angelägenheter.

FRI FÖRÄLDRAFÖRVALTNING

Huvudregeln är att det råder så kallad **fri föräldraförvaltning** utan någon kontroll från överförmyndaren. Det innebär att det huvudsakliga ansvaret för att förvalta barnets tillgångar och bevaka barnets rätt ligger på dig som förmyndare. Även om förvaltning inte är kontrollerad av överförmyndaren så måste du följa Föräldrabalkens regler. Den fria föräldraförvaltningen innebär att du ska använda barnets tillgångar till barnets bästa och alltid handla på det sätt som är till nytta för barnet. Som förälder har du alltid försörjningsplikt för ditt barn även om barnet har egna tillgångar. Det innebär att du som förälder inte får använda barnets pengar för barnets dagliga försörjning eller till utgifter som gäller andra familjemedlemar. Som förälder förvaltar du dina barns tillgångar under skadeståndsansvar vilket betyder att dina barn kan kräva skadestånd av dig om du allvarligt har misskött förvaltningen.

KONTROLLERAD FÖRVALTNING OCH ÖVERFÖRMYNDARSPÄRR

Det betyder att föräldrarnas fria förvaltning är begränsad och överförmyndaren har tillsyn och kontroll över barnets egendom. Det blir aktuellt med kontrollerad förvaltning när **värdet av ett barns tillgångar är högre än åtta prisbasbelopp** (358 400 kr för år 2017). Du som förmyndare blir då skyldiga att lämna in en årsredovisning till överförmyndaren varje år tills barnet blir myndigt.

Om **barnet genom arv eller försäkring fått pengar överstigande ett prisbasbelopp** (44 800 kr för 2017) ska utbetalaren sätta in pengarna på ett så kallat överförmyndarspärtrat konto hos bank. Ansökan för uttag från spärrat konto gör du hos överförmyndarnämnden på särskild blankett. Denna blankett finns att hitta på vår hemsida.

Om **socialtjänsten upplyst överförmyndaren** om att barnets tillgångar av särskild anledning behöver skyddas kan överförmyndaren fatta beslut om att barnets tillgångar, oavsett storlek, ska spärras hos bank. Detta är det som kallas särskild överförmyndarkontroll.

Överförmyndarnämndens samtycke krävs för:

- Om du som förmyndare avser att låta **barnet köpa, sälja eller inteckna/pantsätta fast egendom, tomträtt eller bostadsrätt** måste överförmyndaren alltid ge sitt tillstånd.
- Tillstånd krävs även vid mottagande av gåva eller fast egendom eller bostadsrätt mm.
- Tillstånd krävs om barn som fyllt 16 år ska driva näring.
- Tillstånd krävs om barnet ska ta ett lån eller om barnets pengar ska lånas ut.
- Om barnet är arvtagare måste överförmyndarnämnden godkänna arvsfördelningen.

TILLFÄLLIG GOD MAN

Det finns tillfällen då en **tillfällig god man** ska utses för att bevaka barnets intressen oavsett om barnet står under kontrollerad förvaltning eller inte. Detta sker när barnet och föräldrarnas (förmyndarens) intressen kan vara motstridiga. Till exempel när:

- både barn och förälder (eller dennes make/sambo) är delägare i samma dödsbo.
- barnet ska köpa eller motta en fastighet eller bostadsrätt i gåva av en förälder.
- en förälder ska låna barnets pengar.
- det finns ett intresse hos barnet som strider mot förmyndarens intresse (t ex vid deltagande i rättegång där båda är parter m m).

Ansökan om god man ska då skickas av dig som är förmyndare till överförmyndaren som utser en lämplig tillfällig god man att bevaka barnets intresse i det specifika ärendet.

REDOVISNING

Vid kontrollerad förvaltning ska du som förmyndare varje år lämna in en årsräkning samt en årsredovisning till överförmyndarnämnden. Detta ska göras senast 1 mars för föregående år.

Som förmyndare är du även skyldig att inkomma med en förteckning på barnets tillgångar när dessa först tillfaller barnet. Om du är skyldig att inkomma med en förteckning eller en årsräkning så kommer överförmyndaren att skicka ut en anmodan om att inkomma med dessa.

MYNDIG

När barnet blir 18 så upphör förmyndarskapet automatiskt. De konton som varit försedda med överförmyndarspärren ska få spärren borttagen. De redovisningshandlingar som eventuellt har inkommit till överförmyndaren skickas ut till den myndige. All tillsyn som överförmyndaren har upphör. Om du som förmyndare anser att det även efter att barnet är myndigt finns behov av hjälp, i form av en god man eller en förvaltare, så kan du anmäla behovet till överförmyndarnämnden.

Har du några frågor om förmyndarskap så är du varmt välkommen att kontakta överförmyndarnämnden Tingsryds kommun.